

ชะมดและอีเห็นในป่าสะแกราช

ชะมดแผงหางปล้อง

ชะมดเขียด

อีเห็นข้างลาย

“สะแกราช” ได้รับการรับรองจากองค์การยูเนสโกให้เป็น แหล่งสงวน
 ชีวมณฑลของโลก ตั้งอยู่ที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้
 การควบคุมดูแลของ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 (วว.) รัฐบาลท้องถิ่นในสังกัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
 วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พื้นที่แห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์
 หลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นนก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์สะเทินน้ำ
 สัตว์เลื้อยคลาน ซึ่งล้วนแต่เป็นสัตว์หายากและใกล้สูญพันธุ์
 สำหรับบทความนี้จะขอกล่าวถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดหนึ่ง
 ในระบบนิเวศของป่าสะแกราช ที่มักออกหากินในเวลากลางคืน กินอาหาร
 ได้หลากหลายทั้งพืชและสัตว์ ถือเป็นสัตว์ที่กระจายเมล็ดพันธุ์พืชและ
 เป็นผู้ควบคุมประชากรสัตว์เล็ก ๆ เช่น หนู กบ กิ้งก่า ฯลฯ ไขแล้ว ! กำลัง
 กล่าวถึงสัตว์กลุ่มชะมดและอีเห็น (Viverrids) จำนวน 5 ชนิด ในผืนป่า
 แห่งนี้ ท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักพร้อม ๆ กันเลยละ

1.ชะมดแผงหางปล้อง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Viverra zibetha*
 ภาคอีสานเรียกว่า เหย็นแผงหางก่าน เป็นชะมดที่มีขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง
 ความยาวหัวและลำตัว 75-85 เซนติเมตร หางยาว 38-46 เซนติเมตร
 น้ำหนัก 8-9 กิโลกรัม มีลำตัวสีเทาอ่อนข้างดำ มีลายสีดำข้างลำตัว
 ข้างลำคอมีเส้นสีดำสามแถบพาดผ่านในแนวขวาง มีจุดเด่น คือ ส่วนหาง
 มีลายสีดำสลับกับขาวเป็นปล้องๆ 5-6 ปล้อง มีขนสีดำสนิทพาดตั้งแต่
 กึ่งกลางหลังจนถึงโคนหาง เتامมีสีดำ ตัวผู้มีขนาดใหญ่กว่าตัวเมีย
 เล็กน้อย พบบริเวณป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง ถือเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง จาก
 การสำรวจในป่าสะแกราชเคยพบเดินอยู่ตามถนนใกล้ทางแยกในป่าดิบแล้ง
 ออกหากินตั้งแต่หัวค่ำจนถึงกลางดึก ชอบหากินบนพื้นดินมากกว่าบน
 ต้นไม้ กินอาหารได้หลากหลายประเภท อาทิ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก
 นก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ปลา ปู หอยทาก แมลง รวมถึงผลไม้บางชนิด

2.ชะมดเขียด มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Viverricula indica* จัดเป็น
 ชะมดขนาดเล็ก ความยาวหัวและลำตัว 54-63 เซนติเมตร หางยาว 30-43

เซนติเมตร น้ำหนัก 2-4 กิโลกรัม ขาสั้น หูทั้งสองข้างอยู่ใกล้กัน ลำตัว
 มีสีน้ำตาลเหลือง และมีจุดสีดำขนาดเล็กแทรกอยู่ทั่วไปตามลำตัว มีแถบ
 สีดำและขาวบริเวณลำคอ หางมีวงสีดำ 6-9 ปล้องพาดขวางอยู่ ทำให้ดูมี
 ลักษณะเป็นปล้องสีดำ ไม่มีขนแผงสันหลัง ปลายหางมีสีขาว มีต่อมกลิ่น
 บริเวณก้น พบบริเวณระบบนิเวศทุ่งหญ้าโล่ง ป่าละเมาะ ในป่าสะแกราชพบ
 บริเวณทุ่งหญ้าดินเขาด้านทิศตะวันตก ถือเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นสัตว์
 รักสันโดษ หากินเพียงลำพัง พบเป็นคู่เฉพาะในฤดูผสมพันธุ์เท่านั้น อาหาร
 ได้แก่ นก จิ้งจก ตุ๊กแก แมลง ผลไม้สุก และรากไม้ต่างๆ

3.อีเห็นข้างลาย มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Paradoxurus hermaphroditus*
 เป็นอีเห็นขนาดเล็ก ความยาวหัว-ลำตัว 43-71 เซนติเมตร หางยาว 40-66
 เซนติเมตร น้ำหนัก 2-5 กิโลกรัม สีขนตามลำตัวเป็นสีเทาเข้มจนเกือบดำ
 บริเวณใบหน้า รอบจมูก ใบหู ขา และหางมีสีดำ หน้าผากสีขาว หลังมี
 จุดเล็ก ๆ สีดำเรียงตัวเป็นแนวยาว 3 แถว จากไหล่ถึงโคนหาง หางมีความยาว
 พอๆ กับลำตัว ขนปลายหางบางตัวอาจมีสีขาว มีต่อมน้ำมันและจะส่งกลิ่น
 ออกมาเมื่อเวลาตกใจ ซึ่งต่อมน้ำมันนี้จะแตกต่างจากชะมดหรืออีเห็นชนิด
 อื่นๆ อาศัยได้อยู่ในสภาพพื้นที่ที่หลากหลาย แต่จะอาศัยอยู่บนต้นไม้
 มากกว่าพื้นดิน ในป่าสะแกราชมักพบเห็นอยู่ในโพรงต้นไม้หรือตามซอกถ้ำ
 กิ่งไม้ขนาดใหญ่ ออกหากินเวลากลางคืน กินอาหารได้หลากหลายประเภท
 ตั้งแต่ ผลไม้สุก แมลง นกเล็ก ๆ สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก รวมถึงซากสัตว์

4.อีเห็นหน้าขาว มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Arctogalidia trivirgata*
 เป็นสัตว์จำพวกชะมดและอีเห็น แต่มีขนาดเล็กกว่าความยาวลำตัวและหัว
 50-76 เซนติเมตร หางยาว 50-64 เซนติเมตร น้ำหนัก 3-5 กิโลกรัม
 มีสีขนที่แตกต่างหลากหลายออกไป ในบางตัวอาจมีสีน้ำตาลแดง บางตัว
 เป็นสีน้ำตาลดำ ไม่มีจุดหรือลายตามลำตัว รอบๆขอบคอกมีสีเข้ม บริเวณ
 แก้มและหน้าผากสีขาวนวลคล้ายสีหน้ากาก หลังหูและหลังคอกมีสีเข้ม
 หางยาว มีต่อมกลิ่นที่โคนหาง ตัวผู้มีขนาดใหญ่กว่าตัวเมียเล็กน้อย พบได้
 ที่บริเวณป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง ในป่าสะแกราชสามารถพบได้ทั่วไป
 ส่วนใหญ่หากินบนต้นไม้ในเวลากลางคืน อาหารเป็นพวกผลไม้สุก เช่น
 ไทร ขอบป่า เป็นต้น

5.หมีขอ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Arctictis binturong* ภาคอีสาน
 เรียกว่า เหย็นหางขอ, หมีขมิ้น เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม แม้จะมีหน้าตา
 คล้ายหมีจนได้ชื่อว่าหมี แต่ถือเป็นสัตว์จำพวกชะมดและอีเห็นที่ใหญ่
 ที่สุด ความยาวหัวและลำตัว 61-96.5 เซนติเมตร หางยาว 50-84
 เซนติเมตร น้ำหนัก 9-20 กิโลกรัม มีขนสีดำตามลำตัวซึ่งค่อนข้าง
 ขาวและหยาบ สีขนบริเวณหัวอาจมีสีเทา มีใบหูกลม ขอบหูมีสีขาว

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: First Section/กีฬา-บทความ

วันที่: อาทิตย์ 10 มีนาคม 2567

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15653

หน้า: 7(ล่าง)

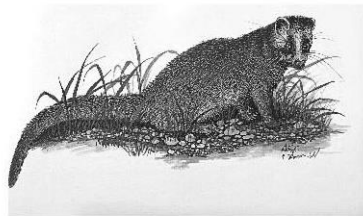
Col.Inch: 60.58

Ad Value: 75,725

PRValue (x3): 227,175

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: วิทยาศาสตร์สำหรับเยาวชน: ชะมดและอีเห็นในป่าสะแกราช

อีเห็นหน้าขาว

หมีขอ

บริเวณหลังใบหูกมีขนค่อนข้างยาวยื่นออกมาเป็นกระจุก มีหางยาวเป็นพวงคล้ายกระรอก ซึ่งสามารถม้วนงอได้และสามารถใช้เกาะเกี่ยวต้นไม้ได้เป็นอย่างดี หมีขอตัวเมียมีเต้านม 2 คู่ พบบริเวณป่าดิบแล้ง ถือเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ในป่าสะแกราชพบร่องรอยป็นดินไม้บริเวณลำธารห้วยแปะใกล้กับเพิงหินเขียว หากินในเวลาากลางคืน ส่วนเวลากลางวันจะอาศัยโพรงไม้เป็นที่หลบนอน อาหารได้แก่ ลูกไม้สุกแมลง สัตว์ขนาดเล็กอื่นๆ

ขอบคุณข้อมูลจาก :

หนังสือสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมในป่าสะแกราช

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)